

Datum van
inontvangstneming

:

30/07/2024

Zaak C-430/24 [Badzhanova]ⁱ**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

19 juni 2024

Verwijzende rechter:

Sofiyski rayonen sad (Bulgarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

19 juni 2024

Verzoekende partij:

K. P. V.

BESLISSING**nr. 25215**

Sofia, 19 juni 2023

De **Sofiyski rayonen sad** (rechter in eerste aanleg Sofia, Bulgarije), afdeling burgerlijke zaken, **28e kamer** [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] met inachtneming van het volgende:

- 1 De procedure valt onder artikel 267, eerste alinea, VWEU.
- 2 Het gaat om de uitlegging van de regels inzake internationale bevoegdheid in burgerlijke zaken krachtens artikel 7 van verordening (EU) nr. 1215/2012 en de vraag of de lidstaten de internationale bevoegdheid waarin die bepaling voorziet, mogen beperken.

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

1. Partijen

3 1.1. Verzoekende partij:

4 Verzoekster in de onderhavige zaak is **K. P. V.**, een Bulgaars staatsburger met
ingeschreven vast adres in P., Bulgarije, die aangeeft dat zij haar gewone
verblijfplaats in L., Frankrijk, heeft.

5 [OMISSIS]

6 1.2. Schuldenaar:

7 Een schuldenaar (de persoon die in een eventuele latere gerechtelijke procedure
verweerder zou zijn) is nog niet bij de procedure betrokken, aangezien het om een
eenzijdige procedure gaat en de schuldenaar pas na de uitvoering van een
betalingsbevel, als beslissing in de zaak, de mogelijkheid krijgt om deel te nemen
(zie punten 32 en 33 van het arrest van 9 september 2022, Toplofikatsia Sofia e.a.,
C-208/20 en C-256/20).

8 Ter ondersteuning van de internationale component van de zaak moet evenwel
worden opgemerkt dat de vordering is gericht tegen **Deutsche Lufthansa AG**
[OMISSIS], een in Duitsland gevestigde vennootschap, waarvan bekend is dat het
hoofdkantoor in Frankfurt am Main is gevestigd.

2. Vorderingen van partijen

9 Verzoekster vordert compensatie voor de annulering van een vlucht in het kader
van een totale reis die in [...] Frankrijk had moeten beginnen en met de landing op
de luchthaven Sofia in Bulgarije had moeten eindigen. Bovendien vordert zij
vertragsrente.

3. Nationaal recht

10 **3.1. Grazhdanski protsesualen kodeks (wetboek van burgerlijke
rechtsvordering; hierna ook: „GPK”)** (gepubliceerd in Darzhaven vestnik [DV]
[Staatsblad] nr. 59 van 20 juli 2007, in werking sinds 1 januari 2008, laatstelijk
gewijzigd: DV nr. 39 van 1 mei 2024):

Betekening of kennisgeving aan handelaren en rechtspersonen

11 **Artikel 50.** (1) De plaats van betekening of kennisgeving voor handelaren en
rechtspersonen die in het desbetreffende register zijn ingeschreven, is het laatste in
het register ingeschreven adres.

(2) Wanneer de betrokkene zijn adres heeft verlaten en zijn nieuwe adres niet in
het register is ingeschreven, worden alle mededelingen in het dossier opgenomen
en worden zij geacht naar behoren te zijn betekend. [...]

Betekening aan buitenlanders die in het land verblijven

- 12 **Artikel 53.** De betekening aan in het land verblijvende buitenlanders geschiedt op het adres dat bij de bevoegde administratieve diensten is opgegeven.

Uitvaardiging van een betalingsbevel

- 13 **Artikel 411.** (1) ([OMISSIS] aanvullend op [OMISSIS] nr. 100/2019) Het verzoek wordt ingediend bij de Rayonen sad van het vaste adres of de statutaire zetel van de schuldenaar; dit gerecht toetst ambtshalve, binnen een termijn van drie dagen, zijn relatieve bevoegdheid. Een vordering tegen een consument moet worden ingesteld bij het gerecht van het rechtsgebied waar het huidige adres van de consument is gelegen of, bij gebrek aan een huidig adres, het vaste adres van de consument. Als het gerecht oordeelt dat de zaak niet binnen zijn bevoegdheid valt, zal het de zaak onmiddellijk doorverwijzen naar het bevoegde gerecht.

(2) (gewijzigd – DV nr. 50/2015) Het gerecht onderzoekt het verzoek tijdens een terechtzitting inzake de procedurele aspecten en geeft binnen de in lid 1 bepaalde termijn een betalingsbevel af, tenzij:

1. [OMISSIS] het verzoek niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 410 en de aanvrager de fouten niet binnen drie dagen na de kennisgeving corrigeert;
2. het verzoek in strijd is met de wet of de goede zeden;
3. [OMISSIS] de vordering berust op een oneerlijk beding in een consumentenovereenkomst of er een redelijk vermoeden bestaat;
4. [OMISSIS] de schuldenaar geen vast adres of vestigingsadres heeft op het grondgebied van de Republiek Bulgarije;
5. [OMISSIS] de schuldenaar zijn gewone verblijfplaats niet op het grondgebied van de Republiek Bulgarije heeft of geen vaste inrichting op het grondgebied van de Republiek Bulgarije heeft.

(3) Indien het gerecht het verzoek toewijst, vaardigt het een betalingsbevel uit, waarvan een afschrift aan de schuldenaar wordt betekend.

Rechtsmiddelen

- 14 **Artikel 413.** (1) Tegen het betalingsbevel kan geen rechtsmiddel worden ingesteld, behalve wat het gedeelte van de kosten betreft.

(2) [OMISSIS] Tegen de beslissing waarbij het verzoek om de vereenvoudigde betalingsbevelprocedure geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen, kan de verzoeker beroep instellen; een afschrift ter betekening hoeft niet te worden bijgevoegd.

- 15 **3.2. Targovski zakon (handelswet) (hierna ook: „TZ”)** (DV nr. 48 van 19 juni 1991, laatstelijk gewijzigd: DV nr. 41 van 10 mei 2024):

Filiaal van een buitenlandse persoon

16 **Artikel 17a** [OMISSIS] (1) Het filiaal van een buitenlandse persoon dat volgens zijn nationale recht is geregistreerd met het recht om een handelsactiviteit uit te oefenen, wordt ingeschreven in het handelsregister.

(2) Naast de in artikel 17, lid 2, bedoelde informatie bevat een verzoek om inschrijving de volgende gegevens:

1. [OMISSIS] de rechtsvorm, de naam van de vennootschap of de naam en vestigingsplaats van de buitenlandse persoon, alsmede de naam van het filiaal indien deze verschilt van die van de buitenlandse persoon;

2. het register en het nummer waaronder de buitenlandse persoon is ingeschreven, indien het toepasselijke recht daarin voorziet;

3. het nationale recht dat op de buitenlandse persoon van toepassing is indien het niet het recht van een lidstaat van de Europese Unie is;

4. de personen die de buitenlandse persoon vertegenwoordigen volgens het register waarin hij is ingeschreven, indien een dergelijk register bestaat, de aard van de vertegenwoordiging, de vereffenaars en curatoren en hun bevoegdheden.

17 **3.3. Zakon za registar BULSTAT (wet betreffende het BULSTAT-register)** (DV nr. 39 van 10 mei 2005, laatstelijk gewijzigd: DV nr. 84 van 6 oktober 2023):

18 **Artikel 3.** (1) In het **BULSTAT**-register worden ingeschreven: [...]

5. buitenlandse rechtspersonen:

a) die op het nationale grondgebied een economische activiteit uitoefenen, daaronder begrepen door middel van een vaste inrichting of een vaste plaats of een vast object, of [...]

19 **Artikel 7** (1) [OMISSIS] Voor de in artikel 3, lid 1, punten 1 tot en met 8, leden 2 en 3, bedoelde personen worden in het BUL de volgende gegevens en omstandigheden opgenomen:

7. zetel en kantooradres;

8. [OMISSIS] correspondentieadres alsmede telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres;

9. adres van de plaats van de werkzaamheden of van het onroerend goed [...].

20 **3.4. Danachno-osiguriteln protsesualen kodeks (wetboek van rechtsvordering in belasting- en socialezekerheidszaken; hierna: „DOPK”)** (DV nr. 105 van 29 december 2005, laatstelijk gewijzigd: DV nr. 36 van 23 april 2024):

21 **„§ 1.** In dit wetboek wordt verstaan onder:

5. vaste inrichting:

a) een vaste plaats (in eigendom, gehuurd of anderszins gebruikt) door middel waarvan een buitenlandse persoon geheel of gedeeltelijk een economische activiteit op het nationale grondgebied uitoefent, bijvoorbeeld: de plaats van de leiding; een filiaal; een op het grondgebied van het land geregistreerd handelsagentschap; een kantoor; een advocatenkantoor; een studio; een fabriek; een werkplaats (fabriek); een winkel; een magazijn; een reparatiebedrijf; een assemblagefabriek; een bouwplaats; een mijn; een steengroeve; een boorgat, olie- of gasbron, een bron of andere plaats waar natuurlijke hulpbronnen worden gewonnen;

b) de uitoefening van een activiteit op het nationale grondgebied door personen die bevoegd zijn om overeenkomsten te sluiten voor rekening van buitenlandse personen, met uitzondering van die van gemachtigden met een zelfstandige status overeenkomstig hoofdstuk 6 van de handelwet;

c) de permanente uitvoering van handelstransacties met een op het nationale grondgebied gelegen plaats van uitvoering, zelfs indien de buitenlandse persoon geen permanente vertegenwoordiger of vaste plaats heeft.”

22 **3.5. Zakon za nasarchavane na investitsite** (wet ter bevordering van investeringen) (DV nr. 97 van 24 oktober 1997, laatstelijk gewijzigd: DV nr. 20 van 8 maart 2024):

23 „**Artikel 24.** [OMISSIS] (1) Buitenlandse personen die krachtens hun nationale wetgeving commerciële activiteiten mogen verrichten, kunnen op het nationale grondgebied handelsvertegenwoordigingen oprichten die moeten worden ingeschreven bij de Bulgaarse Kamer van Koophandel en Industrie.

(2) De in lid 1 bedoelde vertegenwoordigingen zijn geen rechtspersonen en mogen geen economische activiteit uitoefenen.

(3) Transacties die een buitenlandse persoon met binnenlandse personen heeft gesloten ten behoeve van de door hem ingeschreven vertegenwoordiging overeenkomstig lid 1, worden verricht volgens de regels die van toepassing zijn op transacties tussen binnenlandse personen.”

24 **3.6. Nationale rechtspraak:**

25 De rechtspraak van de Varhoven kasatsionen sad (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken Bulgarije; hierna: „VKS”) in specifieke gevallen wordt aangehaald die niet bindend is. Bovendien wordt de rechtspraak van het toezichthoudend orgaan van de verwijzende rechter in betalingsbevelprocedures – de Sofiyski gradski sad (rechter voor de stad Sofia) – aangehaald. [OMISSIS].

26 **3.6.1. Beslissing nr. 547 van de VKS van 22 augustus 2013** [OMISSIS]

- 27 „De conclusie van de rechter in hoger beroep dat het verzoek noch aan het vereiste van artikel 411, lid 2, punt 3, GPK, noch aan dat van artikel 411, lid 2, punt 4, GPK voldoet, aangezien de schuldenaar zijn zetel in het buitenland heeft, bevat impliciet de beslissing van de rechter dat de buitenlandse vennootschap – ondanks de inschrijving van haar filiaal in Bulgarije – geen vaste inrichting heeft, en weerspiegelt tegelijkertijd de opvatting van de rechter dat het voldoen aan een van de twee negatieve voorwaarden van artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK [*versie vóór 2019 (opmerking van de verwijzende rechter)*] volstaat om het verzoek om een betalingsbevel af te wijzen. [...]
- 28 Volgens artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK is de uitvaardiging van een betalingsbevel afhankelijk van de voorwaarde dat de schuldenaar een formele of feitelijke band heeft met het grondgebied van de Republiek Bulgarije: voor natuurlijke personen is dit het *vaste adres of de gewone verblijfplaats* op het nationale grondgebied, voor rechtspersonen is dit *de zetel of vaste inrichting*. Alleen binnenlandse personen kunnen een vast adres of een zetel op het nationale grondgebied hebben in de zin van artikel 411, lid 2, punt 3, GPK. Een toetsing met betrekking tot een gewone verblijfplaats of vaste inrichting op het grondgebied van de Republiek Bulgarije overeenkomstig artikel 411, lid 2, punt 4, GPK wordt dus alleen uitgevoerd bij buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen. Voor het uitvaardigen van een betalingsbevel tegen de schuldenaar (een rechtspersoon) op territoriale basis is *het bestaan van een van de banden* met het Bulgaarse grondgebied als bedoeld in artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK *voldoende*. Dit volgt ook uit het feit dat, indien een van de twee aanknopingsfactoren (zetel of vaste inrichting) aanwezig is, de gedwongen tenuitvoerlegging op grond van het betalingsbevel tegen de rechtspersoon op Bulgaars grondgebied kan worden uitgevoerd door de ter zake bevoegde autoriteiten.
- 29 Een filiaal is een afsplitsing van een deel van de activiteit van de handelaar buiten de plaats waar zijn zetel is. Het maakt deel uit van de onderneming van de handelaar die hierdoor een commerciële activiteit uitoefent, en de rechten en verplichtingen ontstaan voor de handelaar, aangezien het filiaal geen juridische entiteit is. Door de inschrijving van een filiaal overeenkomstig artikel 17a TZ oefenen buitenlandse rechtspersonen ook een activiteit uit op het grondgebied van de Republiek Bulgarije, hetgeen impliceert dat zij aldaar beschikken over een vaste inrichting in de zin van artikel 411, lid 2, punt 4, GPK.
- 30 Op grond van artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK moet, wanneer de rechtspersoon (de schuldenaar) geen statutaire zetel op het nationale grondgebied heeft, maar daar wel een vaste inrichting heeft via een overeenkomstig artikel 17a TZ ingeschreven filiaal, onder „zetel” van de schuldenaar in de zin van artikel 411 GPK worden verstaan de zetel van het filiaal van de buitenlandse rechtspersoon als criterium voor de bepaling van de relatieve bevoegdheid ten aanzien van een verzoek. De regels betreffende de betalingsbevelprocedure zijn specifiekker dan de algemene regels die van toepassing zijn op burgerlijke rechtsvorderingen.

Bijgevolg is artikel 20 TZ niet van overeenkomstige toepassing bij de vaststelling welk gerecht relatief bevoegd is voor het verzoek om een betalingsbevel.

- 31 Gelet op het voorgaande is de verwijzende rechter van oordeel dat de prejudiciële vragen als volgt moeten worden beantwoord: een betalingsbevel kan worden uitgevaardigd tegen een buitenlandse rechtspersoon als schuldenaar met een filiaal dat op het nationale grondgebied is ingeschreven, aangezien volgens artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK onder „zetel” van de schuldenaar in de zin van artikel 411 GPK, op grond waarvan de relatief bevoegde rechter wordt bepaald, de zetel van het filiaal van de buitenlandse rechtspersoon (de schuldenaar) wordt verstaan.”
- 32 3.6.2. Beslissing nr. 60275 van de **VKS** van 3 december 2021 [OMISSIS]
- 33 Krachtens artikel 53 GPK worden mededelingen aan buitenlanders die op het nationale grondgebied woonachtig zijn, betekend aan het adres dat bij de bevoegde administratieve diensten is opgegeven. Volgens de rechtspraak over de toepassing van artikel 53 GPK voorziet deze bepaling in het bestaan van een adres dat is opgegeven bij een bevoegde administratieve dienst, zoals het *Agentia po vpisvaniata* (bureau voor inschrijvingen), waar het BULSTAT-register is ondergebracht en wordt bijgehouden als enig elektronisch centraal register voor de uniforme identificatie van alle natuurlijke of rechtspersonen en andere juridische entiteiten die een overeenkomstige activiteit uitoefenen op het grondgebied van de Republiek Bulgarije. Overeenkomstig [OMISSIS] de wet betreffende het BULSTAT-register zijn de ingeschreven adressen van buitenlandse natuurlijke personen met onroerend goed in Bulgarije *adressen voor de nationale correspondentie van de betrokkene met alle staatsorganen, waardoor het adres in het BULSTAT-register als adresregistratie in de zin van het GPK zijn juridische betekenis verkrijgt.*”
- 34 **3.6.3. Beslissing nr. 18898 van de rechter voor de stad Sofia van 25 september 2014 in het hoger beroep nr. 5383/2014** [OMISSIS]
- 35 „De rechter onderzoekt ambtshalve of aan de negatieve voorwaarden van artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK is voldaan en indien aan een dergelijke voorwaarde is voldaan, moet de uitvaardiging van een betalingsbevel worden geweigerd. Overeenkomstig de genoemde bepalingen wordt geen betalingsbevel uitgevaardigd indien de schuldenaar geen zetel of vaste inrichting op het grondgebied van de Republiek Bulgarije heeft. In het onderhavige geval heeft verzoeker de handelsagent van Turkish Airlines voor de Republiek Bulgarije, ingeschreven in het handelsregister van de Bulgaarse Kamer van Koophandel, „T.H.Y”, als schuldenaar aangewezen. Volgens artikel 24, lid 1, van de wet ter bevordering van investeringen kunnen buitenlandse personen die krachtens hun nationale wetgeving commerciële activiteiten mogen verrichten, in Bulgarije handelsvertegenwoordigingen vestigen, die moeten worden geregistreerd bij de Bulgaarse Kamer van Koophandel, en volgens artikel 24, lid 2, *zijn deze vertegenwoordigingen geen rechtspersonen en mogen zij geen economische*

activiteit uitoefenen. De economische activiteit wordt door de handelaar zelf uitgeoefend en niet door de handelsvertegenwoordiging. Aan de in artikel 411, lid 2, punten 3 en 4, GPK genoemde negatieve voorwaarden voor het uitvaardigen van een betalingsbevel is voldaan, zodat het beroep ongegrond is en de bestreden beslissing moet worden gehandhaafd.”

- 36 De kamers van de Rayonen sad Sofia volgen ten dele de laatst aangehaalde beslissing; ten dele vaardigen zij betalingsbevelen uit tegen buitenlandse personen wier enige band met het grondgebied van de Republiek Bulgarije een handelsvertegenwoordiging is die is ingeschreven bij de Bulgaarse Kamer van Koophandel.

4. Feiten

- 37 Verzoekster voert aan dat zij een vliegticket bij de schuldenaar heeft gekocht en weigert te specificeren hoe zij de aankoop heeft gedaan, ondanks de instructies die haar door de rechter zijn gegeven. In antwoord op de instructies van de verwijzende rechter beroept zij zich enkel op de algemene bevoegdheidsregels van artikel 7 van verordening (EU) nr. 1215/2012 en voert zij aan dat het feit dat haar vlucht in Sofia had moeten landen, volstaat als grondslag voor de bevoegdheid van de rechter in de onderhavige zaak en dat geen enkele andere beperking van het nationale recht van toepassing is.
- 38 Het in de procedure overgelegde ticket is afkomstig van een website van de vervoerder en is uitgegeven in het Frans en verzonden op 28 september 2022 vanaf het e-mailadres online@booking.lufthansa.com. Het heeft de boekingscode UOVOI6 en voorziet in vluchten vanaf de luchthaven [...] op 19 december 2022 om 10.50 uur naar de luchthaven Frankfurt am Main en op 19 december 2022 om 14.20 uur vanaf deze laatste luchthaven naar de luchthaven Sofia.
- 39 Verzoekster stelt dat de vlucht niet is uitgevoerd waarover ze op 23 december 2022 per e-mail een klacht heeft ingediend bij de vervoerder.
- 40 Volgens informatie uit het elektronische systeem van het BULSTAT-register is de toekomstige schuldenaar, Deutsche Lufthansa AG, een vennootschap naar Duits recht die in Bulgarije op het gebied van „bedrijfsadvisering en andere economische activiteiten” actief is. De schuldenaar heeft geen formeel ingeschreven filiaal volgens de handelswet in Bulgarije en heeft een ingeschreven vaste inrichting met een adres [in] Sofia. [OMISSIS]

41 5. VERHOUDING TOT HET RECHT VAN DE UNIE EN NOODZAAK VAN UITLEGGING:

42 5.1. Eerste vraag – beperkingen van de bevoegdheid:

- 43 De noodzaak van een uitlegging vloeit voort uit het feit dat moet worden verduidelijkt binnen welke grenzen de nationale wetgevers de bevoegdheid van hun rechterlijke instanties om kennis te nemen van bepaalde procedures kunnen

beperken wanneer die procedures binnen de materiële werkingssfeer van verordening (EU) nr. 1215/2012 vallen. Er moet worden verduidelijkt in hoeverre de verordening voorziet in een uniforme regeling voor volledige harmonisatie van de bevoegdheidsregels of dat zij slechts kaderregelingen voor de wetgevers van elke lidstaat in het leven roept.

- 44 Het Bulgaarse recht voorziet in bijzondere bevoegdheidsregels voor nationale betalingsbevelprocedures, die het uitvoeren van dergelijke bevelen uitsluiten in gevallen waarin de schuldenaar geen ingeschreven vast adres heeft, noch zijn zetel of gewone verblijfplaats, noch een ingeschreven vaste inrichting op het nationale grondgebied heeft. Zodoende sluiten de bevoegdheidsregels in deze bijzondere procedure de andere gronden voor internationale rechterlijke bevoegdheid uit, zoals voorzien in bijvoorbeeld artikel 7 van verordening (EU) nr. 1215/2012, hoewel de verordening deze uitdrukkelijk toestaat.
- 45 Derhalve rijst ook de vraag of een dergelijke beperking, die in het nationale recht van een enkele lidstaat is ingevoerd, in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof) toelaatbaar is (het is niet nodig afzonderlijke arresten aan te halen, aangezien dit een vast beginsel is) op grond waarvan de bevoegdheidsregels op uniforme wijze moeten worden geregeld en in hoge mate voorspelbaar moeten zijn. In dit verband lijkt de bepaling van artikel 5, lid 1, van de verordening te vereisen dat de nationale rechterlijke instanties bevoegd zijn om kennis te nemen van de in de overeenkomstige afdelingen van de verordening bedoelde geschillen, ongeacht hun nationale recht. Een dergelijke opvatting kan ook worden afgeleid uit de standpunten van het Hof in de punten 31 tot en met 34 van het arrest van 25 februari 2021, Markt24, C-804/19, en in punt 27 van de beschikking van 13 december 2023, Avdzhilov, C-319/23, namelijk dat de regels inzake internationale bevoegdheid van verordening (EU) nr. 1215/2012 uniform moeten worden toegepast, ongeacht overwegingen in verband met de bescherming van potentieel benadeelde partijen.
- 46 Anderzijds voorziet de betalingsbevelprocedure, als een bijzondere eenzijdige procedure, altijd in specifieke beperkingen en voorwaarden waaronder deze vereenvoudigde methode van rechtsbescherming kan worden gebruikt. In de meeste nationale rechtssystemen is dit bijvoorbeeld alleen mogelijk voor geldvorderingen of voor een specifieke en beperkte categorie van andere vorderingen. Wanneer het mogelijk is het toepassingsgebied van deze procedure te beperken naargelang van het voorwerp (*ratione materiae*), moet het de lidstaten ook worden toegestaan het toepassingsgebied van de procedure te beperken naargelang van de plaats (*ratione loci*).
- 47 In het licht van deze twee mogelijke redeneringen moet het Hof bepalen of de internationale bevoegdheid inzake burgerlijke procedures waarin verordening (EU) nr. 1215/2012 voorziet, slechts een in het Unierecht vastgesteld maximumbevoegdheidskader voor de nationale rechterlijke instanties vormt, dan wel of de verordening de verzoekers integendeel een subjectief recht verleent om een gerechtelijke procedure in te leiden tegen verweerders die onder een van de in

die verordening genoemde situaties vallen (dat wil zeggen dat het om een volledige harmonisatie gaat). Derhalve rijst de vraag of, in het licht van het algemene bevoegdheidskader van artikel 5, lid 1, van de verordening, de bepalingen van deze verordening, in het bijzonder die van artikel 7, punten 1 en 5, die van toepassing zijn op het hoofdgeding, een nationale wettelijke regeling als artikel 411, lid 2, punten 4 en 5, GPK toestaan, die in andere, beperktere bevoegdheidsgronden voorziet.

48 **5.2. Tweede en derde vraag – uitlegging van het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” en de betekenis ervan voor de uitlegging van het nationale recht**

49 Ongeacht het antwoord op de eerste vraag moet de verwijzende rechter, gelet op het internationale karakter van de zaak, de vaststelling van handelingen van de Unie op het gebied van de internationale bevoegdheid van de rechterlijke instanties en de tegenstrijdige praktijk van de Bulgaarse rechterlijke instanties met betrekking tot het begrip „vaste inrichting”, onderzoeken binnen welke grenzen het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” van artikel 7, punt 5, van verordening (EU) nr. 1215/2012 nuttig kan zijn voor de uitlegging van het begrip „vaste inrichting” van een buitenlandse rechtspersoon in de zin van artikel 411, lid 2, punt 5, GPK. Daartoe moet [de vraag] worden beantwoord of het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” een autonoom Unierechtelijk begrip is, dat steeds ook de inhoud van de in het nationale recht gebruikte begrippen bepaalt, dan wel of het verband houdt met de definitie van die begrippen in het nationale recht en slechts rekening wordt gehouden met bepaalde algemene kenmerken die door het Unierecht worden beheerst.

50 Het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” in artikel 7, punt 5, van de verordening is door het Hof niet vaak uitgelegd. In punt 33 van het arrest van 11 april 2019, Ryanair DAC, C-464/18, worden drie criteria genoemd voor de mogelijkheid om de internationale bevoegdheid vast te stellen op basis van de plaats van het filiaal. De eerste twee criteria zijn de organisatorische zelfstandigheid en de materiële zekerheid van het filiaal, en het derde criterium heeft betrekking op de vraag of de rechtsbetrekking ontstaat in verband met activiteiten van het filiaal die moeten worden verricht in de lidstaat waar het filiaal is gevestigd. Uit deze criteria blijkt duidelijk dat het Hof overeenkomstig de uitlegging in punt 11 van zijn arrest van 6 oktober 1976, Tessilli, 12/76, van oordeel is dat het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” in het kader van het Unierecht een autonome betekenis heeft en op dezelfde wijze in de rechtsorde van alle lidstaten moet worden overgenomen.

51 Als dat het geval is, en voor zover het de internationale bevoegdheid in burgerlijke zaken betreft – een gebied dat is geharmoniseerd door verordening (EU) nr. 1215/2012 – worden begrippen die in soortgelijke zin worden gebruikt, geacht dezelfde betekenis te hebben in de nationale rechtsstelsels. Dit doet vragen rijzen over het standpunt van de Bulgaarse hoogste rechterlijke instantie in de in de punten 32 en 33 hierboven aangehaalde beslissing van december 2021, [die] het verband uitsluit tussen de aanwezigheid van een ingeschreven adres en de

activiteit van de vaste inrichting, die volgens het in het vorige punt aangehaalde arrest Ryanair DAC, C-464/18, verband moet houden met de rechtsbetrekking die het voorwerp van het geschil vormt, om een bevoegdheidsgrond te kunnen vormen. Het staat dus aan de verwijzende rechter om na te gaan of het begrip binnen de Unie een uniforme betekenis heeft en of deze betekenis moet worden toegepast bij de uitlegging van een nationale wettelijke regeling die voorziet in andere bevoegdheidsgronden dan die waarin het Unierecht voorziet (indien op de eerste vraag wordt geantwoord dat dit mogelijk is).

- 52 Dit laatste zou mogelijk moeten zijn, aangezien de uitlegging van het nationale recht geen afbreuk mag doen aan de doeltreffendheid van het Unierecht. Aangezien de regels inzake internationale bevoegdheid bedoeld zijn om de bescherming van de verweerder, maar ook de voorspelbaarheid van de bevoegde rechter te waarborgen, kan in het onderhavige geval de vaststelling van nationale bevoegdheidsregels die aanzienlijk afwijken van die van verordening (EU) nr. 1215/2012, de bescherming beperken die artikel 5 van de verordening beoogt te bieden. Derhalve moet ook de vraag worden beantwoord of in casu, gelet op de verplichtingen die voortvloeien uit het arrest van 13 november 1990, *Marleasing*, C-106/89, het nationale begrip „vaste inrichting” noodzakelijkerwijs moet worden uitgelegd in overeenstemming met de uitlegging die het Hof aan dit begrip heeft gegeven.
- 53 In de onderhavige zaak gaat het in wezen om de vraag of de bevoegdheid kan worden afgeleid uit de in de nationale rechtspraak gestelde voorwaarde, namelijk het bestaan van een eigen organisatie en de formele inschrijving ervan, dan wel of deze bevoegdheid noodzakelijkerwijs moet berusten op een materieel verband tussen de activiteit van de afzonderlijke organisatorische eenheid (filiaal, vertegenwoordiging) en het voorwerp van de procedure. In die zin lijkt de uitlegging van het Hof veel restrictiever.
- 54 De verwijzende rechter zal het begrip „vaste inrichting” moeten uitleggen, ook al is het antwoord op de eerste vraag dat hij als rechterlijke instantie van de plaats van uitvoering van de overeenkomst bevoegd is, om te kunnen beoordelen of in de onderhavige zaak een eventueel uitgevaardigd betalingsbevel aan de werknemers van verweester aan deze vaste inrichting kan worden betekend. Derhalve moet ook worden bepaald of een dergelijke vaste inrichting, wanneer zij werkzaam is op een ander gebied dan dat van de rechtsbetrekking waarover partijen in rechte een geschil hebben, kan worden gebruikt voor de correspondentie met de betrokken partij.
- 55 5.3. Is het bestaan van een „filiaal, agentschap of vestiging” ook bepalend voor de relatieve bevoegdheid van de rechterlijke instanties binnen een lidstaat?**
- 56 In punt 30 van zijn arrest van 3 mei 2007, *Color Drack*, C-386/05, heeft het Hof vastgesteld dat wanneer de regels inzake internationale bevoegdheid in burgerlijke zaken voorzien in de bevoegdheid van het gerecht van de plaats (en niet van de

staat) waar een bepaald feit zich voordoet, deze regels niet alleen de internationale bevoegdheid van de gerechten tussen verschillende staten regelen, maar ook de relatieve bevoegdheid ten aanzien van andere gerechten van dezelfde staat.

- 57 Er is nog geen beslissing over de vraag of deze algemene regel ook van toepassing is op procedures die „in de plaats van het filiaal” worden ingesteld, zodat deze vraag moet worden gesteld.
- 58 **5.4. Hoe onderzoekt de rechter [zijn] bevoegdheid in eenzijdige procedures ambtshalve?**
- 59 Ten slotte rijst in het onderhavige geval ook de vraag hoe de belangen van de schuldenaar (de verweerder), die thans geen partij is in de procedure, kunnen worden beschermd met het oog op de bevoegdheid van de aangezochte rechter. Overeenkomstig artikel 28, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 beslist de nationale rechter pas over zijn bevoegdheid in procedures waarop de verordening van toepassing is, nadat hij de wederpartij in de gelegenheid heeft gesteld de bevoegdheid te betwisten. De enige uitzondering op deze algemene regel zijn de gevallen van exclusieve bevoegdheid krachtens artikel 24 van de verordening.
- 60 Tegelijkertijd heeft het Hof echter in de punten 32 en 33 van zijn arrest van 9 september 2021, *Toplofikatsia Sofia*, C-208/20 en C-256/20, geoordeeld dat verordening (EU) nr. 1215/2012 niet van toepassing is op de regels betreffende de inwerkingtreding van rechterlijke beslissingen na de vaststelling ervan en voor de mogelijkheid tot nietigverklaring en intrekking ervan. Tegen deze achtergrond heeft de rechter niet de mogelijkheid om de door de schuldenaar opgeworpen exceptie van zijn internationale onbevoegdheid na de uitvaardiging van het betalingsbevel te onderzoeken en heeft hij naar nationaal recht niet de mogelijkheid om de schuldenaar te verzoeken zijn opmerkingen kenbaar te maken vóór de uitvaardiging van het betalingsbevel. In deze situatie rijst de vraag of de regel van artikel 28, lid 1, van deze verordening überhaupt van toepassing is in eenzijdige procedures zoals die van het uitvaardigen van een betalingsbevel, of dat de rechter in dergelijke gevallen over zijn bevoegdheid moet beslissen zonder de opmerkingen van de verweerder af te wachten.
- 61 Gelet op het voorgaande is de verwijzende rechter van oordeel dat hij de behandeling van de zaak moet schorsen en het Hof krachtens artikel 267, eerste alinea, VWEU vragen over de uitlegging van het Unierecht moet stellen.
- 62 Om deze redenen heeft de rechter in eerste aanleg Sofia, 28e kamer, op grond van artikel 267, [eerste] alinea, VWEU

BESLIST:

- 63 De behandeling van de zaak [OMISSIS] wordt **geschorst**, totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan over de volgende prejudiciële vragen.

64 Aan het **Hof van Justitie van de Europese Unie** worden de volgende vragen over de uitlegging van het Unierecht **voorgelegd**:

65 1. Moet artikel 7, punt 1, onder a), en punt 5, juncto artikel 5, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking) (hierna: „verordening [EU] nr. 1215/2012”) aldus worden uitgelegd dat

daarin dwingende regels inzake de bevoegdheid van de rechterlijke instanties van de lidstaten binnen de Unie worden vastgesteld die niet kunnen worden uitgesloten door nationale wettelijke bepalingen betreffende specifieke soorten vereenvoudigde procedures waarvoor tevens bijzondere voorwaarden betreffende de bevoegdheid van de nationale rechterlijke instanties gelden?

66 2. Ongeacht het antwoord op de eerste vraag, moet artikel 7, punt 5, van verordening (EU) nr. 1215/2012 in overeenstemming met het arrest van 11 april 2019, Ryanair DAC, C-464/18, aldus worden uitgelegd dat

het begrip „filiaal, agentschap of enige andere vestiging” een autonoom Unierechtelijk begrip is en, zo ja, wat is de betekenis van dit begrip met betrekking tot het vereiste om een overeenkomst te sluiten in verband met de activiteiten van de vestiging?

67 3. Indien de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord – dat wil zeggen dat de genoemde regeling niet dwingend is – en het eerste onderdeel van de tweede vraag bevestigend moet worden beantwoord, moet artikel 7, punt 5, van verordening (EU) nr. 1215/2012 dan in overeenstemming met het arrest van 13 november 1990, Marleasing, C-106/89, aldus worden uitgelegd dat

een nationale wettelijke regeling die voorziet in een rechterlijke bevoegdheid wegens het bestaan van een „vaste inrichting” in een bepaalde lidstaat, in het licht van dat begrip moet worden uitgelegd in overeenstemming met de uitlegging die het Hof van Justitie van de Europese Unie aan het begrip „filiaal, agentschap of vestiging” heeft gegeven?

68 4. Moet artikel 7, punt 5, van verordening (EG) nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat

het voor de vaststelling van de bevoegdheid om kennis te nemen van vorderingen tegen een filiaal, een agentschap of een vestiging niet alleen de bevoegdheidsverdeling tussen de lidstaten van de Europese Unie, maar ook de verdeling van de relatieve bevoegdheden tussen de rechterlijke instanties van elke lidstaat regelt?

69 5. Moet artikel 28, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 overeenkomstig de aanwijzingen in het arrest van 9 september 2021, Toplofikatsia Sofia, C-208/20 en C-256/20, aldus worden uitgelegd dat

het de rechter in eenzijdige nationale procedures, zoals die betreffende de uitvoering van een betalingsbevel, waarbij de verweerder pas na de uitspraak van de rechterlijke beslissing bij de procedure wordt betrokken, niet toestaat om zich pas over zijn bevoegdheid uit te spreken na een poging om de verweerder in kennis te stellen van de rechterlijke beslissing?

70 [OMISSIS]

71 [OMISSIS]

72 [OMISSIS]